

"אדמו"ר הזקן – סיוע לבעלי-תשובה"

משיחת כ"ד טבת תשמ"א

ביום כ"ד טבת תקע"ג הסתלק מן העולם האדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד.

האדמו"ר הזקן כותב: ביום פטירתו של צדיק, "כל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו למעלה... מתגלה ומאיר בבחינת גילוי".

הרבי מדבר על אחד מהישגיו של אדמו"ר הזקן: "הנפש אשר עשו" - השבת אנשים ליהדות.

"הנפש אשר עשו", ההשפעה על הזולת, היתה מהנושאים העיקריים עבור האדמו"ר הזקן, בעל ההילולא.

ישנם סוגים שונים של "נפש", ועלינו לדעת איזה מהם היה העיקרי בעיניו. ישנם "ראשיכם", וישנם סוגים נחותים יותר, עד לדרגה האחרונה - "שואב מימך".

כמו-כן ישנה חלוקה בין יששכר וזבולון, שהיא חלוקה עיקרית נוסף לחלוקה לעשרה סוגים מ"ראשיכם" עד "שואב מימך", וכן ישנה חלוקה עיקרית בין צדיקים ובעלי-תשובה, הקשורה גם לחלוקה בין יששכר וזבולון: יששכר הוא "יושב אוהל", אדם שעיקר עיסוקו הוא בתורה ובמצוותיה, שהם "ארבע אמותיו" של יהודי - בדומה לעבודת הצדיקים שהיא בבחינת "תמידים כסדרם" - בהתאם לפסק-דינו של הרמב"ם, שעל יהודי להתגורר במקום שבו יהיה קל יותר לקיים את ענייני היהדות.

זבולון, לעומת זאת, יושב ב"ארץ כנען", "כנען" - מלשון מסחר, איש עסקים. לשם כך עליו לצאת מחוץ לארבע האמות של בית-הכנסת ושל בית-המדרש, שהרי בית-הכנסת אינו מקום למסחר ולעסקים, ואדרבה: אסור לעסוק שם במסחר, שהרי מדובר בבית-הכנסת ובבית-המדרש, כפי שנפסק בדיני ה"שולחן ערוך". ולכן, לאחר התפילה בבית-הכנסת והלימוד בבית-המדרש, עליו "לצאת" משם לעסקיו, "הנהג בהם מנהג דרך-ארץ", בתוך הארץ ובקרב הארץ.

מכך מובן, ששתי החלוקות מתאימות זו לזו: יששכר, באופן כללי, עוסק ב"עבודת הצדיקים", לימוד התורה, הכולל גם את קיום המצוות; ואילו עבודתו של זבולון היא, באופן כללי, עבודת בעל-התשובה.

בנושא זה יש בידינו הוראה ברורה והודעה ברורה, בנוגע לעיקר עבודתו והעמל אשר עמל בו אדמו"ר הזקן:

ידוע המעשה בחלום, שסופר ונכתב לאחר-מכן על-ידי חותני הרבי, שאף הורה להדפיס את הדברים. בחלום עוברים אנשים על גשר מעל נהר שבו זורמים מים רבים, והגשר מתנענע תוך כדי הליכתם. אחריהם עבר על הגשר אדמו"ר הזקן, והגשר לא התנענע.

פתרון החלום כבר נדפס גם הוא: עיקר עבודתו של אדמו"ר הזקן - ויש להדגיש: עיקר עבודתו, ולא כל עבודתו, שכן הוא עבד ועמל גם עם צדיקים - עיקר עבודתו ועיקר עמלו היה עם בעלי-תשובה, להחזיר יהודים בתשובה.

פרשת שמות

כאן ישנה הוראה נוספת, המהווה גם הסבר לכך שחותני הרבי השתדל ועמל לתרגם עניינים בפנימיות התורה, וגם בחלק הנגלה בתורה, ב"לשון עם ועם", כדי להגיע גם ליהודים שאין אפשרות לדבר איתם בשפה אחרת, יהודים שאף אינם רוצים, לפי שעה, להתקרב אל השפה שבה נכתבה התורה שבעל-פה, או השפה שבה דיברו התנאים והאמוראים, או השפה שבה דיבר הבעל-שם-טוב, שהיה אומר את דברי-התורה שלו באידיש, כפי שסיפר אדמו"ר הזקן, שפה שבה דיברו גם רבותינו הנשיאים שאחריו, החל מאדמו"ר הזקן, בעל ההילולא, ועד חותני הרבי, שאף הם דיברו באידיש.

ואף-על-פי שיהודים אלו אינם רוצים ללמוד את השפה, כדי שיתקרבו ויוכלו ללמוד את התורה כפי שנאמרה - על התורה עצמה לנסוע ולרדת אליהם, כדי שיוכלו ללומדה.

דבר זה התרחש דווקא בדורנו זה, על-ידי נשיא דורנו, חותני הרבי, שראה את צורכי הדור, ואת הדרכים שבהם יש לפעול בדור זה במיוחד, באמצעות תרגום התורה ל"לשון כל עם ועם", ואכן עשה כך בפועל, והורה להמשיך לעשות כך, בכל מדינה ומדינה בלשונה.

גם למען יהודים כאלה יש להשתדל, ואדרבה: עבורם יש להשתדל במיוחד, כסיפור המדרש בפרשת שמות - שנקראה בשבת שלפני יום-ההילולא, שממנה מתברכים כל ימי השבוע - על הפסוק "ומשה היה רועה", שעיקר השתדלותו היתה לטפל ב"שה פזורה" שנמלטה מן העדר וברחה אל המדבר, מקום "נחש שרף ועקרב וצימאון אשר אין מים", ועם זאת הלך אחריה משה אל המדבר, ונשא אותה בידיו, סיפור המתואר באריכות ב"מדרש רבה", ומהווה חלק מהתורה והוראה מן התורה.

